nieuws

Pleidooi voor vaccinatie tegen botulisme

nieuws

Op een Waals melkveebedrijf zijn recent 36 van de 64 melkkoeien op een maand tijd bezweken aan botulisme. Een Vlaamse boer verloor zelfs 74 van zijn 78 koeien op nauwelijks vijf dagen tijd. Hoewel er vaccins bestaan, mogen die in ons land niet gebruikt worden. Geert Hoflack van de Gentse faculteit Diergeneeskunde wil dat het thema dringend op de politieke agenda belandt.

19 JUNI 2009 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 14:49

Lees meer over:
rundveehouderij
beleid

Op een Waals melkveebedrijf zijn recent 36 van de 64 melkkoeien op een maand tijd bezweken aan botulisme. Een Vlaamse boer verloor zelfs 74 van zijn 78 koeien op nauwelijks vijf dagen tijd. Hoewel er vaccins bestaan, mogen die in ons land niet gebruikt worden. Geert Hoflack van de Gentse faculteit Diergeneeskunde wil dat het thema dringend op de politieke agenda belandt.

De jongste jaren doen zich in ons land steeds meer gevallen voor van botulisme bij runderen, waarbij bovendien ook het aantal getroffen dieren op bedrijfsniveau stijgt. "De oorzaak van dit probleem schuilt meestal in het voeder, waarin de botulismebacterie zich onder gunstige omstandigheden kan ontwikkelen en gifstoffen kan produceren, die bij opname door de koeien verlammingsverschijnselen en sterfte veroorzaken", vertelt Hoflack.

Vaak liggen kadavers aan de oorsprong van het probleem. Met de toenemende mechanisatie tijdens het oogsten is de kans op het voorkomen van kadavers van bijvoorbeeld pluimvee of konijnen in het ruwvoeder groter geworden. Dus is logischerwijze de kans op botulisme stelselmatig gestegen. Ook bepaalde bijproducten zoals bierdraf zorgen voor een verhoogd risico. Via de voermengwagen worden eventuele toxines gelijkmatig door het voeder gemengd, waardoor meestal veel dieren tegelijkertijd aangetast raken.

Tijdig vaccineren kan de sterfte op landbouwbedrijven indijken, maar helaas is vaccinatie niet toegelaten. "Het feit dat in Engeland en Frankrijk een uitzonderingsmaatregel voorzien wordt en dat het gebruik van vaccins gedoogd wordt in Nederland, maakt de Belgische situatie des te moeilijker om aanvaarden", aldus Hoflack.
Volgens de Gentse wetenschapper onderneemt het Voedselagentschap geen actie omdat het steeds 'geïsoleerde gevallen' zijn die opduiken, en nooit 'epidemieën'. "Een dergelijk argument rechtvaardigt echter niet dat je lijdzaam je veestapel moet laten creperen omdat een mogelijke procedure niet voorzien is. Onze overheid moet de geneesmiddelenfirma's die vaccins tegen botulisme elders in de wereld vermarkten eens duidelijk vertellen waarom vaccinatie bij ons niet toegelaten is".
Hoflack beseft dat België een te kleine markt is voor de geneesmiddelenindustrie om een dure registratieprocedure op te starten. "Maar dat argument houdt evenmin steek omdat eigenlijk nergens in Europa een botulismevaccin geregistreerd is en dus is de potenitële markt veel groter dan België alleen".
Of een massale vaccinatie noodzakelijk zou zijn? "Het doelgericht vaccineren na het vaststellen van de eerste ziekteverschijnselen zou deels soelaas kunnen bieden. Op bedrijven waar in één voederbaal toxines vastgesteld worden en waar onzekerheid bestaat over de kwaliteit van andere voederbalen, kan vaccineren eveneens een oplossing zijn. Bovendien lopen bepaalde bedrijven - zoals melkveebedrijven met een pluimveebedrijf in de buurt - meer risico's dan andere. Daar kan een preventieve vaccinatie veel leed voorkomen".
"En botulisme is niet het enige gevaar dat dreigt", waarschuwt Hoflack. Veterinaire experts voorspellen dat andere ziekten zoals Ehrlichiose, Rift Valley Fever en West Nile Fever binnen afzienbare tijd in ons land zullen opduiken. "Ehrlichiose werd trouwens al drie keer vastgesteld in België, waarvan één geval zeer recent nog opdook in Vlaanderen. Dan is het toch logisch dat je je tijdig wapent, hetzij via vaccinatie hetzij via een soort van verzekering".
Hoflack roept de toekomstige landbouwminister in de nieuwe Vlaamse regering op om het probleem kordaat aan te pakken, "waarbij een preventieplan en een draaiboek in geval van uitbraken opgesteld moeten worden". En misschien is ook een taak weggelegd voor het sanitair fonds, klinkt het.
"Indien een comité van wetenschappers en juristen ziektegevallen beoordeelt, is misbruik bijna onmogelijk. Ook onderzoeken en bijkomende kosten die getroffen veehouders als overmaat van ramp aangerekend krijgen, kunnen misschien binnen het budget van het sanitair fonds vergoed worden", suggereert Hoflack.

Vorige week zei professor Piet Deprez, een collega van Hoflack aan de Gentse universiteit, dat onderzoek naar de oorzaak van botulisme als eerste dient te gebeuren. "Dat is zonder meer waar, maar de oorzaak wordt niet altijd even snel gevonden. Op sommige bedrijven wordt die zelfs nooit met zekerheid vastgesteld", merkt Hoflack op.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada